

อนันต์

อนันต์

RHYTHM & REEL

เพลินหนัง ฟังเพลง

ISSN 0125 7226

๕๕ ๖๖

๑๗๗๐๑๒๓๔๕๖๗๘

๒ ๓ ๑ ๐ ๐ ๕

๒๕๖๘

๒๕๖๘

๒๕๖๘

๒๕๖๘

๒๕๖๘

๒๕๖๘

Amazing Thailand
Grand Tourism
and Sports Year
2025

oan

Talk with BUS
IN TOUCH WITH THAI

WHERE WE GO THIS MONTH

สารคดีประจำฉบับ

๘๒

ตามรอย “ฉันคอยเธอ”

I promise I will comeback

ณ เมืองแพร่

คราวนี้มาแนวใหม่ นักเขียนสายเจตีย์ของ อ.ส.ท. ภาควิชา น้อยวัฒน์ ขวนไปเยือนเมืองแพร่ครั้งล่าสุด นอกจากกลุ่มอาคารไม้คัมเจ้านายที่งดงามด้วยสถาปัตยกรรมน่าชมแล้ว ยังตามรอยซีรีส์วายโด่งดังอย่าง “ฉันคอยเธอ” ไปย้อนดูทุกฉากที่เต็มไปด้วยความประทับใจในความรักของไต้ฝุ่นและวิคเตอร์ ผ่านตำนานรักถ้าผานางคอย เชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวแหล่งคลาสสิกของแพร่ทั้งสถาปัตยกรรม วัฒนธรรม อาหาร และธรรมชาติ กันได้อย่างมีอรรถรส

๗๖

มนตร์ขลัง
สังขละบุรี

ใช่แค่ความงดงามของทะเลสาบและสายหมอกที่พาใครต่อใครข้ามเขตเขาไปถึงเมืองชายแดนอย่างสังขละบุรี แต่แลนด์มาร์กหลักของเมืองกาญจน์อย่างสะพานมอญคือฉากเด็ดในภาพยนตร์ฮอลลีวูดเรื่อง “The Creator” สงครามระหว่างคนกับ AI ที่ได้เพิ่มความน่าสนใจให้เมืองงามในวงล้อมขุนเขาแห่งนี้มาเที่ยวขึ้นไปอีก **ขตาพิพย์ อำพันทอง** ขวนไปนอนเกสตัเฮาส์สวย ๆ สัมผัสวิถีชีวิตหลากหลายพันธุ์ มอญ กะเหรี่ยง ไทย ลาว เคล้าการท่องเที่ยวสายซิวที่เอาเสน่ห์ทางวัฒนธรรมมาฮิลใจในวันพักผ่อนอย่างกลมกลืน

๕๕

เรื่องรัก จากหลัง
ในกลิ่นอายของภูเก็ต

ถ้าเมืองภูเก็ตจะมีเสน่ห์ในมิติของการเป็นฉากในซีรีส์สักเรื่อง **อริสรา พุทธรังษี** ขอชวนคุณไปเห็นถึงอาหารถิ่นคนฮกเกี้ยน กลุ่มอาคารชิโน-ยูโรเปียนอันคลาสสิกบนถนนสายเก่า เข้ามิวเซียมเรียนรู้วัฒนธรรมผสมผสานหลากหลาย ครั้งนี้ไม่ใช่ภูเก็ตธรรมดา ๆ แต่ยึดโยงไปกับซีรีส์สะท้อนวันวัยและความเข้าใจเรื่อง “แปร์รักฉันด้วยใจเธอ” ที่พาให้การเดินทางไปเยือนคาเฟ่ร้านโกโก้ จุดชมวิวอย่างแหลมพรหมเทพ หรือลิ้มลองเมนูอร่อยของภูเก็ตนั้น เพิ่มเรื่องราวและความเข้าใจในเมืองพหุวัฒนธรรมที่เติบโตจากการทำเหมืองสู่การท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

๖๕

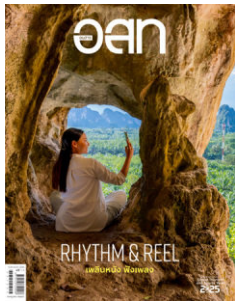
ลุ่มเสียงสร้างจับ
สุพรรณบุรี

คนสุพรรณรักเสียงเพลง ในสำเนียงเหน่อ มีเสน่ห์เต็มไปดด้วยเรื่องราวของครูเพลงศิลปินเพลงพื้นบ้าน **ฐาตุร โกมารกุล ณ นคร** พาคุณไปทั่วทุ่งนาทำนา ตามไปนั่งฟังเพลงฉ่อยที่บ้านแม่ขวัญจิต ลองเรียนดนตรีไทยกับวงปี่พาทย์ เยี่ยมหาบ้านเกิดสายัณห์ สัญญา และพุ่มพวง ดวงจันทร์ เท่านั้นยังไม่พอ ต่อยอดไปทำความเข้าใจได้อีกว่าทำไมสุพรรณถึงได้เป็นเมืองสร้างสรรค์ทางดนตรีที่ได้รับการรับรองจาก UNESCO

๓๐

กระบี่
ตามรอยโลกดึกดำบรรพ์

เพราะทิวเขาหินปูน โถงถ้ำ และป่าดิบชื้นคือแลนด์สเคปอันเป็นเอกลักษณ์ของกระบี่ที่ผ่องแผ้วดินนอกจากจะเต็มไปด้วยแง่มุมน่าสนใจในความงามเชิงธรณีวิทยาแล้ว ยังพา **มานิตา ทศนประเสริฐ** ย้อนไปในโลกดึกดำบรรพ์ ที่ถ้าได้หลงป่าผืนในเขาพนมเบญจา หรือความสวยงามของพรรณไม้และสายน้ำที่คลองหรีด คลองน้ำใสที่ได้กลายเป็นโลเคชั่นในภาพยนตร์ระดับโลกอย่าง “Jurassic World Rebirth” ติดตามไปเที่ยวดูความสวยงามระดับอินเตอร์ของเมืองกระบี่ผ่านการเดินเทรล มุดถ้ำ พายคายัค เทียวน้ำตก และหาดทราย ในเมืองท่องเที่ยวระดับโลกแห่งนี้

จากปก

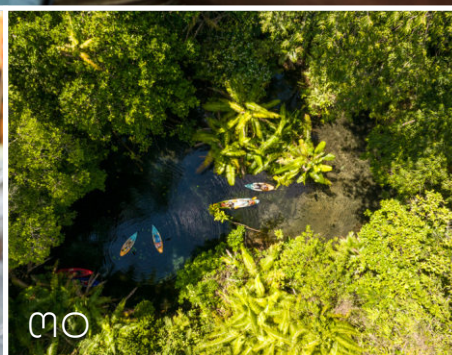
จุดชมวิว ณ เพิงผาของถ้ำโถ๊ะหลวง
ให้บรรยากาศของโลกดึกดำบรรพ์
ที่เต็มไปด้วยความงดงามในแลนด์สเคป
แปลกตาของอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
ซีนิจิตต์ เจริญจิตต์ ภาพ

CONTENT

สารบัญ

คอลัมน์ประจำฉบับ

- ๐๗ อาศิรวาท พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชกุมาร
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ๐๙ บทบรรณาธิการ
- ๑๐ Before & After
- ๑๒ ภาพเล่าเรื่อง
- ๑๖ ชบศิลป์
- ๒๐ เสน่ห์ไทย
- ๒๕ สัมภาษณ์พิเศษ วง BUS
(because of you i shine)
- ๘๖ TAT Review
- ๘๘ สุขกับรี
- ๙๐ ฮาวทูเที่ยว
- ๙๔ ชวนกันพัก
- ๙๖ ชวนกันกิน
- ๙๘ ชวนกันซื้อ
- ๙๙ Sketching Thailand
- ๑๐๐ ใต้สมุทร
- ๑๐๒ โลกละมุน
- ๑๐๔ Thailand Tourism Awards
- ๑๐๖ เห็นแก่เที่ยว
- ๑๐๘ วาดเมืองไทย
- ๑๑๐ ดวงเดือนนี้
- ๑๑๒ รายงานพิเศษ
- ๑๑๖ ข้าว ทกก.
- ๑๑๘ แวดวงท่องเที่ยว

oan

นิตยสารเพื่อการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม
ที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในเมืองไทย

เฉลิมพระชนมพรรษา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๑๐
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ทุกทุกเมื่อบึกฟ้าปรีดาสัมัย
ทรงอ่อนเอื้อเกื้อหนุนปวงประชา
พระผู้ทรงร่ำรงค์ศักดิ์ดุจหลักชัย
สวัสดิสุขประสิทธิ์ผลดลภูมิ

องค์ภูมิินทร์ถิ่นไทยเกริกไกรเหล่า
งามสง่าพระบุญญาบารมี
ทุกดวงใจพลีถวายองค์ชัยศรี
ประณตนิอมสดุดีเฉลิมพระชนม์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า นางสาวฐาปณีย์ เกียรติไพบุลย์ ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
ในนามคณะผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

นายฐาгур โภมารกุล ณ นคร ร้อยกรอง

THE TEAM

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เจ้าของ

- ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา
- ผู้อำนวยการฝ่าย
บริการการตลาด
บรรณาธิการบริหาร

คณะที่ปรึกษา

- **ฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์**
ผู้ว่าการการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย
- **ศิริพรรณ เชี่ยวสมุทร**
รองผู้ว่าการด้านตลาดยุโรป
แอฟริกา ตะวันออกกลาง
และอเมริกา
- **อภิชัย จัตราเจลิมกิจ**
รองผู้ว่าการด้านตลาด
ในประเทศ
- **นิธิ์ สีแพรว**
รองผู้ว่าการด้านสื่อสาร
การตลาด
- **ธีระศิลป์ เทพบุตร**
รองผู้ว่าการด้านนโยบาย
และแผน
- **บัญญัติ ภาพสุวรรณ**
รองผู้ว่าการด้านบริหาร
- **ภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่**
รองผู้ว่าการด้านตลาดเอเชีย
และแปซิฟิกใต้
- **จิระวดี คุณทรัพย์**
รองผู้ว่าการด้านสินค้า
และธุรกิจท่องเที่ยว
- **กิตติพงษ์ ประพัฒน์ทอง**
รองผู้ว่าการด้านดิจิทัล
วิจัย และพัฒนา
- **ฐานิจ ฐานนท์**
ผู้อำนวยการฝ่ายการเงิน
- **เด่นเดือน เหลืองแข็ง**
ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณา
และประชาสัมพันธ์
- **พริมา หงษ์วีไล**
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี
และงบประมาณ
- **ปาริชาติ บุญคล้าย**
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการ
การตลาด
- **อาภารัตน์ กิตติจิรพงศ์**
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการ
การตลาด

คณะผู้จัดทำ

- **ประกายพุกฤษ์ ดำรงวัฒน์**
ผู้อำนวยการกองวารสาร
บรรณาธิการ
- **ภาคภูมิ น้อยวัฒน์**
หัวหน้างานนิตยสาร
บรรณาธิการฝ่ายภาพ
- **นารถยา สำราญทรัพย์**
หัวหน้างานหนังสือพิเศษ
และสื่อดิจิทัล
- **ฐากูร โกมารกุล ณ นคร**
บรรณาธิการผู้ช่วย

กองบรรณาธิการ

- พระคุณ บุญยเนตร
- มานิตา ทักสมประเสริฐ

- ชตาทิพย์ อำพันทอง
- อริสรา พุทรวงษ์
- เสาวนีย์ สมบูรณ์
- ปภาวรินทร์ รอดภัย
- ศุภณัฐ เจริญราศรี

ฝ่ายภาพ

- สุรพล สุภาวัฒนกุล
- คุณานนท์ ทิมใจทัศน์

ฝ่ายศิลปกรรม

- บริษัท นะโม คิดดี จำกัด

ฝ่ายการตลาด จัดจำหน่าย

และสมาชิก

- โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ
๒๐๑๐-๒๐๑๕
- **ธีรพัฒน์ บุพาพิบูลย์**
หัวหน้างานการตลาดวารสาร
- สิโรจน์ นาคพันรวงษ์
- ธนภัทร จันทโรธรรณ
- ปัญญา โพธิ์ไพจิตร
- ธีรพงศ์ ปะริติพงษ์

ฝ่ายผลิต

แยกสี

- **บริษัท สุนทรฟิล์ม จำกัด**
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๑๖ ๒๗๖๐-๘
- จัดพิมพ์**
- **บริษัท ตะวันออกการพิมพ์
และบรรจุภัณฑ์ จำกัด**
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๐๕๓๓ ต่อ
๕๕๓ และ ๕๕๙
- จำนวนพิมพ์ ๗,๐๐๐ เล่ม

สำนักงานอสนสาร อ.ส.ท.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ชั้น ๑๑ เลขที่ ๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรี แขวงมักกะสัน
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๑๑๔๖-๙
อีเมล : magdiv@tat.or.th เว็บไซต์ : osotho.co

อสนสาร อ.ส.ท. นิตยสารรายเดือนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
เพื่อเสนอข่าวสารและสารคดี อันเป็นสาระประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย
กำหนดออกทุกต้นเดือน ภาพ สารคดี และข้อมูลที่น่าสนใจในอสนสาร อ.ส.ท. สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย
หน่วยงาน หรือบุคคลใดต้องการคัดลอก และนำไปเผยแพร่ จะต้องทำจดหมายขออนุญาตถึง
บรรณาธิการ และต้องระบุ “ได้รับความเอื้อเฟื้อจากอสนสาร อ.ส.ท.” ลงไปในเอกสารฉบับนั้น ๆ
ด้วยทุกครั้ง เมื่อได้รับอนุญาต

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานในประเทศ

สำนักงานต่างประเทศ

THE EDITOR

จากบรรณาธิการ

ในปัจจุบัน ความบันเทิงทั้งภาพยนตร์ ซีรีส์ และเพลงเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย และสามารถเผยแพร่ไปในวงกว้าง เพียงแค่ “คลิก” ช่องทางสตรีมมิงออนไลน์ต่าง ๆ ก็สามารถรับรู้รับฟังความสนุกสนานบันเทิง และยังสร้างแรงบันดาลใจ เกิดการบอกต่อ และออกเดินทางไปสัมผัสประสบการณ์จริง เติมเต็ม Bucket List ของตนได้

Film-Induced Tourism ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากภาพยนตร์ เช่น การเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ถ่ายทำ การเข้าร่วมงาน Film Festivals หรือการซื้อทัวร์ตามรอยภาพยนตร์และซีรีส์เรื่องต่าง ๆ ที่ตนชื่นชอบ จึงสามารถก่อให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจจนเป็นซอฟต์แวร์ที่ผลักดันการท่องเที่ยวในหลายประเทศทั่วโลก เช่น The Lord of the Rings กับการท่องเที่ยวประเทศนิวซีแลนด์ Game of Thrones กับการท่องเที่ยวโครเอเชีย หรือ Itawon Class กับย่าน Itawon ของเกาหลีใต้

จากข้อมูล Expedia’s Group Unpack Trends and Motivation 2025 ได้เผยให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ ๖๖ จากทั่วโลกเห็นว่าภาพยนตร์และรายการทางโทรทัศน์มีอิทธิพลกับการเลือกเดินทางท่องเที่ยว และ ๒ ใน ๓ ของนักเดินทางได้แรงบันดาลใจในการท่องเที่ยวจากภาพยนตร์ ซีรีส์ และรายการทางโทรทัศน์ ก่อให้เกิดกระแส “Set-jetting” คือการเดินทางตามรอยภาพยนตร์และซีรีส์ต่าง ๆ ที่โด่งดัง เช่น Emily in Paris และ The White Lotus

จากข้อมูลของ Agoda.com กระแส The White Lotus Season 3 ทำให้ยอดค้นหาที่พักบนเกาะสมุยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๒ และก่อให้เกิดความสนใจจากนักท่องเที่ยวสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นเกือบร้อยละ ๖๕ เมื่อเทียบกับก่อนการฉายซีรีส์ และทำให้โรงแรมต่าง ๆ สถานที่ถ่ายทำ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพด้าน Wellness ของไทยเป็นกระแสโด่งดังไปทั่วโลก เช่นเดียวกับละครบุพเพสันนิวาสที่ทำให้คนไทยหันมาแต่งชุดไทยตามรอยแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจนทำให้เกิดธุรกิจการเช่าชุดไทยเพื่อถ่ายภาพในสถานที่ท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและมีเงินหมุนเวียนในพื้นที่อีกมากมาย

นอกจากภาพยนตร์แล้วเพลงก็ยังเป็นความบันเทิงที่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในประเทศไทยที่มีเพลงและวัฒนธรรมด้านดนตรีที่หลากหลายและมีเอกลักษณ์ Music Tourism จึงเป็นอีกเครื่องมือและซอฟต์แวร์ที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในวงกว้าง รวมถึงการจัดเทศกาลดนตรีที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางท่องเที่ยวไปยังจังหวัดต่าง ๆ เช่น Wonderfruit, Coachella, Hua Hin Jazz Festival และ Big Mountain Music Festival เป็นต้น

อ.ส.ท. ฉบับ “เพลินหนัง ฟังเพลง” นี้ จึงอยากเชิญท่านผู้อ่านมาร่วมเดินทางไปกับเราเพื่อพบกับความบันเทิงตามรอยสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับโลกในประเทศไทย เช่น “Jurassic World Rebirth” กับความมหัศจรรย์ของธรรมชาติในจังหวัดกระบี่ “The Creator” การต่อสู้ระหว่างมนุษย์และเอไอกับฉากเมืองสังขละบุรีในโลกอนาคต ตกหลุมรักอีกครั้งกับเมืองแพร่ แหล่งรวมวัฒนธรรมอาหาร ความเชื่อ และตำนานโรแมนติคกับซีรีส์สวยเรื่อง “ฉันคอยเธอ” ร่วมสัมผัสกับรส รัก รากของวัฒนธรรมภูเก็ต กับซีรีส์ที่หลายคนยังคงประทับใจ “แปลรักฉันด้วยใจเธอ” และสุดท้าย อิ่มเอมกับ “สุ้มเสียงสุพรรณบุรี” เมืองสร้างสรรค์ดนตรีของยูเนสโกแห่งแรกของไทย ที่ผสมผสานการอนุรักษ์ สืบสาน และสนับสนุนการสร้างสรรคต่อยอดสู่ความยั่งยืน

เมื่อด้กตวงความสุขจากการออกเดินทางตามรอยเพลินหนัง ฟังเพลงกับเราแล้ว อย่าลืมร่วมกันดูแลสถานที่ท่องเที่ยว วิถีวัฒนธรรม และทำเมืองไทยให้น่าเที่ยวต่อไปอีกนาน ๆ นะคะ

ประกายพลักษณ์ ดำรงวัฒน
บรรณาธิการ

สนใจสมัครสมาชิก

อ่าน

นิตยสารท่องเที่ยวรายเดือนที่มี
ยอดจำหน่ายสูงสุดของเมืองไทย

เพียง Add Line Official Account: @osotho

Before & After

ภาคภูมิ บ้อยวัฒน์ เรื่อง
การก่อสร้างแห่งประเทศไทย (กกท.) ภาพ

โรงภาพยนตร์ มหรสพสถานแห่งยุคสมัย

ภาพยนตร์ถือเป็นมหรสพชนิดหนึ่ง เริ่มมีขึ้นในโลกครั้งแรกที่สหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๔๓๘ ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ส่วนในประเทศไทยได้เริ่มมีภาพยนตร์เข้ามาฉายครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ โดยแรกสุดนายเอฟ.จี. มาคอฟสกี ชาวอิตาลีเจ้าของโรงละครมณฑลบริษัทแถว ประตูสามยอด ทำเป็นโรงฉายภาพยนตร์ชั่วคราวเก็บค่าเข้าชม ลักษณะเป็น ภาพยนตร์สั้นเรื่องละประมาณ ๑ นาที ช่วงแรกนี้เป็นหนังเร่ ส่วนใหญ่นิยม สร้างเป็นกระโจมฉายหนังชั่วคราวเคลื่อนย้ายสะดวก ในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ นาย โทมัส โวตานาเบะ นักธุรกิจหนังเร่ชาวญี่ปุ่นมาตั้งกระโจมฉายย่านเจริญกรุง ตรงข้ามวัดชัยชนะสงคราม (วัดตึก) อยู่หลายเดือน เมื่อเห็นว่าได้รับความนิยม จึงขยับมาสร้างเป็นอาคารโรงภาพยนตร์ถาวร เป็นที่รู้จักเรียกกันว่า “โรงหนัง ญี่ปุ่น” ช่วงเวลานี้จึงเริ่มมีโรงภาพยนตร์ของนักธุรกิจชาวไทยขึ้นมาแข่งขัน ที่สำคัญได้แก่ กรุงเทพมหานคร และพัฒนาการ หลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ เศรษฐกิจซบเซา “โรงหนังญี่ปุ่น” ได้เลิกกิจการไปในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ก่อน จะถูกรื้อและสร้างเป็นศูนย์การค้าชื่อ “เว็มนาครเซียม” พร้อมกันกับสร้าง “โรงภาพยนตร์นาครเซียม” ขึ้นภายในบริเวณ ถือเป็นศูนย์การค้าแห่งแรกของ ไทยที่มีโรงภาพยนตร์ และเป็นโรงภาพยนตร์ที่เป็นตึกคอนกรีตเสริมเหล็กแห่งแรกของไทย (ก่อนหน้านั้นโรงภาพยนตร์จะเป็นโรงไม้หลังคามุงสังกะสีทั้งหมด)

โรงภาพยนตร์ในสมัยแรกที่ยังหลงเหลือให้เห็นอยู่จนถึงปัจจุบันคือ ศาลาเฉลิมธานี ในตลาดนางเลิ้งเป็นโรงภาพยนตร์เดี่ยว (stand alone) สร้างด้วยไม้ ทั้งหลัง เริ่มฉายภาพยนตร์ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ตั้งแต่ในยุคภาพยนตร์เงียบ ที่ต้องมีวงดนตรีร่วมบรรเลงสร้างบรรยากาศระหว่างการชม ดำเนินกิจการด้วยความบันเทิงต่อเนื่องผ่านมาหลายสมัยรวม ๗๕ ปี ก่อนจะยุติบทบาทเป็นการถาวรไปเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ปัจจุบันได้รับการอนุรักษ์ไว้เพื่อการศึกษาแบบสถาปัตยกรรม อีกแห่งหนึ่งคือ ศาลาเฉลิมกรุง ที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ บริเวณหัวมุมถนนเจริญกรุงตัดกับถนนตรีเพชร ด้วยรูปแบบสถาปัตยกรรมจาก “Théâtre des Champs-Élysées” โรงละครบนถนนของเชลเซอ์ใจกลางกรุงปารีส ฝรั่งเศส เปิดฉายครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ ช่วงเวลาหนึ่งเป็นโรงฉายภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจนได้รับสมญานามว่า “ฮอลลีวูดเมืองไทย” ปัจจุบันได้รับการปรับปรุงครั้งใหญ่ ใช้เป็นโรงมหรสพหลวง

ยุคทองของโรงภาพยนตร์ไทยนั้นอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๑ เป็นต้นมา เนื่องจากสมัยนี้มีการสร้างโรงภาพยนตร์แบบเดี่ยว ขนาดใหญ่ ความจุตั้งแต่ ๘๐๐-๑,๕๐๐ ที่นั่ง ขึ้นเป็นจำนวนมากทั่วกรุงเทพฯ เช่น ศาลาเฉลิมไทย บนถนนราชดำเนินกลาง โรงภาพยนตร์ราม่า บนถนนพระราม ๔

เป็นต้น โดยเฉพาะในย่านการค้าซึ่งผู้คนพลุกพล่านบางแห่งมีโรงภาพยนตร์เดียวตั้งอยู่ใกล้ ๆ กันหลายโรง เช่น ย่านวังบูรพาภิรมย์โรงภาพยนตร์แกรนด์ คิงส์ และควีน ย่านเยาวราชมีโรงภาพยนตร์โอเดียน ศรีเยาวราช ศรีราชวงศ์ ย่านสยามสแควร์มีโรงภาพยนตร์สกาลา ลิโด ภาพยนตร์ฮอลลีวูดหลายเรื่องที่ฉายในสมัยนี้มีอิทธิพลสร้างชื่อเสียงและชักนำให้เกิดการเดินทางมาเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย เช่น ภาพยนตร์เรื่อง “สะพานข้ามแม่น้ำแคว” ทำให้ทางรถไฟสายมรณะจังหวัดกาญจนบุรีเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ภาพยนตร์ชุดเจมส์ บอนด์ เรื่อง ๐๐๗ เพชฌฆาตปืนทอง ทำให้เกาะตาปูจังหวัดพังงาเป็นที่รู้จักระดับนานาชาติในชื่อของ “เกาะเจมส์ บอนด์”

หลังปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เกิดโรงภาพยนตร์รูปแบบใหม่ เป็นโรงภาพยนตร์ขนาดเล็กหลายโรงตั้งอยู่ในศูนย์การค้า เนื่องจากความสะดวกที่ทำให้สามารถดูภาพยนตร์ รับประทานอาหาร และช้อปปิ้งในศูนย์การค้าได้ในสถานที่เดียว ทำให้ต่อมาได้รับความนิยมอย่างมาก ส่งผลให้โรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่แบบเดียว ค่อย ๆ เสื่อมความนิยมลงและปิดกิจการ บางแห่งก็ถูกรื้อทิ้งไป ในขณะที่บางแห่งยังหลงเหลือและอนุรักษ์ไว้ในฐานะร่องรอยแหล่งมรดกอันเป็นวิถีความบันเทิงของผู้คนในช่วงเวลาหนึ่ง

๑. โรงภาพยนตร์เฉลิมไทย ถนนราชดำเนินกลาง ถูกรื้อทิ้งไปแล้ว ปัจจุบันคือลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์
๒. โรงภาพยนตร์เพชรราชมานบนถนนเพชรบุรี
๓. ศาลาเฉลิมธานี โรงภาพยนตร์สร้างด้วยไม้ในยุคแรกที่ยังคงหลงเหลือให้เห็นอยู่ (สมาคม อุดมรัตน์ ภาพ)
๔. โอเดียน โรงภาพยนตร์ใหญ่ในย่านเยาวราช

ภาพเล่าเรื่อง

จิระพงษ์ วงศ์วิวัฒน์ กิ่งทอง มหาพรไพศาล เรื่อง
จิระพงษ์ วงศ์วิวัฒน์ ภาพ

สกาลา

Final Touch of Memory
3.5 July 2020

โรงภาพยนตร์สแตนดอลอน พื้นที่แห่งความสุข ภาพแห่งความทรงจำ

เมื่อได้หย่อนตัวลงบนเบาะนุ่ม ๆ สีแดง โลกแห่งความสับสนวุ่นวาย ถูกรวาทให้เบี่ยงหลัง และปล่อยอารมณ์ให้อิ่มเอมไปกับภาพนักแสดง คนโปรดเบื้องหน้าที่กำลังถ่ายทอดเรื่องราวแห่งความสุข สนุก เศร้า สะเทือนใจ หลายชีวิตที่โลดแล่นอยู่บนจอราวกับจะพาเราเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของภาพจินตนาการบนแผ่นฟิล์ม

นี่คือเสน่ห์ที่ไม่อาจหาได้จากที่ไหนนอกจาก “โรงภาพยนตร์สแตนดอลอน” พื้นที่แห่งความสุขของผู้คนในวันวาน

ย้อนเวลากลับไปในอดีต ความบันเทิงของคนไทยนอกเหนือจากงานมหรสพต่าง ๆ แล้ว ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ การชมภาพยนตร์ นับเป็นหนึ่งในความบันเทิงที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จากข้อมูลของ Philip Jablon ผู้เขียนวิทยานิพนธ์โรงหนังสแตนดอลอน (Standalone Movie Theater) ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ค้นคว้าข้อมูลและพบว่าในประเทศไทยมีโรงภาพยนตร์สแตนดอลอนมากมายร่วม ๗๐๐ แห่ง แสดงถึงความรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจและความชื่นชอบในการชมภาพยนตร์เป็นอย่างมาก แต่น่าเสียดายที่ปัจจุบันกลับเหลือโรงภาพยนตร์สแตนดอลอนที่ยังคงเปิดฉายอยู่เพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ “จิระพงษ์ วงศ์วิวัฒน์” ช่างภาพผู้มีความผูกพันกับโรงภาพยนตร์มาแต่เยาว์ ออกเดินทางถ่ายภาพโรงภาพยนตร์สแตนดอลอนทั่วประเทศไทย เมื่อกลับจากโรงเรียนทุกเย็นเด็กชายจิระพงษ์จะได้ยินเสียงเพลง

มาร์ชดังมาจากโรงภาพยนตร์เฉลิมรัฐที่อยู่ละแวกบ้านเสมอ เขากล่าวว่าการได้ไปโรงหนังเป็นความสุขทุกครั้ง นอกจากการได้ดูหนังที่ชอบแล้วยังสนุกกับการเดินชมโปสเตอร์ คัดเอาต๋องหนังที่รายล้อมอยู่ทั่วโรงภาพยนตร์ ภาพความประทับใจในวัยเด็กยังตราตรึงจนเติบโตใหญ่ กลายเป็นพลังให้เขาอยากเก็บบันทึกภาพโรงภาพยนตร์สแตนดอลอน ถ่ายทอดความสวยงามของยุคสมัย เป็นภาพประวัติศาสตร์ให้คนรุ่นหลังได้รับรู้

นับเป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้ว ที่โครงการ “ถ่ายภาพโรงหนังเก่าทั่วประเทศ” ของจิระพงษ์ วงศ์วิวัฒน์ได้ถือกำเนิดขึ้น ในช่วงแรกการเดินทางถ่ายภาพไปทั่วประเทศในทุกจังหวัดที่มีโรงหนังตั้งอยู่ นับเป็นเรื่องยากพอสมควรกับการหาที่พักที่ตั่งโรงภาพยนตร์ในยุคที่ยังไม่มีระบบนำทางทำให้เขาต้องค้นคว้า รวมถึงสอบถามข้อมูลจากผู้คนมากมาย และอีกหนึ่งความท้าทายก็คือการทำงานภายใต้เวลาอันจำกัด เขากล่าวว่างานนี้เราขี้ไม่ได้ โรงหนังพร้อมจะสูญสลายไปทุกหนที่ไมอาจคาดเดาได้เลยว่าเจ้าของจะทุบทิ้งเมื่อไหร่ ปัจจุบันมีโรงภาพยนตร์หลายแห่งที่ถ่ายภาพไว้ได้ถูกรื้อทำลายไป และกลายเป็นเพียงภาพความทรงจำของผู้คน

การเดินทางถ่ายภาพด้วยความทุ่มเทในวันนั้นไม่สูญเปล่า วันนี้มีโรงภาพยนตร์สแตนดอลอนกว่า ๓๐๐ แห่ง ที่จิระพงษ์ได้บันทึกภาพไว้ และกลายเป็นประวัติศาสตร์หน้าสำคัญแห่งยุคสมัยที่สะท้อนเรื่องราวในอดีตของสังคมไทยได้อย่างกระจ่างชัด

๑. โรงหนังสกาลา กรุงเทพฯ
 ชายใส่สูทสีเหลืองที่ยืนจิกตัว
 อยู่หน้าประตูก่อนเข้าโรง
 และพนักงานเดินตัวในโรง
 ถือว่าเป็นตำนานและเป็น
 สัญลักษณ์ของโรงภาพยนตร์
 สกาลา เชื่อว่าทุกคนที่ไปดู
 หนังที่โรงนี้ต้องคุ้นตากับ
 ชายใส่สูทสีเหลืองที่เดินไป
 เดินมาแน่นอน

๒. โรงหนังตรังราม
 จังหวัดตรัง เกิดมา ตั้งอยู่
 ใต้ไป เป็นสังกรรมที่แน่นอน
 จากจุดรุ่งเรืองจนมาถึง
 วันที่ต้องปิดกิจการ และต้อง
 จากไปด้วยการทำลายทิ้ง
 แม้ตัวโรงจะไม่มีให้เห็นแล้ว
 แต่ภาพถ่ายเพื่อบันทึก
 ความทรงจำจะอยู่ยังยืน
 ต่อไปตราบนานแสนนาน

๓. เพชรสยามเรียเตอร์
อำเภอศรีสำโรง จังหวัด
สุโขทัย ร่องรอยความ
 รุ่งเรืองของโรงในอดีต
 ที่ยังคงเหลืออยู่ ด้วยเป็น
 โรงหนังขนาดใหญ่ มีเก้าอี้
 ที่มากกว่า ๗๐๐ ที่นั่ง
 บ่งบอกถึงการได้รับความ
 นิยมของผู้คนเป็นอย่างมาก
 แม้ว่าตัวโรงจะไม่ได้ตั้งอยู่ใน
 อำเภอเมืองฯ ก็ตาม